Į LAISVĘ

Nr. 2 — Kaina 10 kap.

LEIDŽIA LIETUVOS AKTYVISTŲ FRONTAS

1941. m. Trečiadienis VI. 25 d.

Nepriklausomos Lietuvos Laikinosios Vyriausybės žodis į Tautą

Lietuviai tautiečiai!

Nepriklausomos Lietuvos valstybė jau atstatyta. Vokiečių galingoji kariuomenė baigia valyti Lietuvos teritoriją nuo „nenugalimos" raudonosios armijos. Raudonoji armija išbėgdama išsivežė ir savo sukurtos vadinamosios tarybinės Lietuvos valdovus. Raudonosios Lietuvos istorija baigta, ir jos puslapį užverčiam. Užverčiam kaip klaikų košmarišką sapną, nes tie vieni metai ir aštuonios dienos suspėjo sugriauti ar apgriauti tai, kas geriausio mūsų darbo žmonių buvo sukurta per dvidešimt metų. Suardė mūsų ūkininko buitį, sugriovė mūsų darbininkui bei tarnautojui pusiausvyrą tarp pajamų ir išlaidų. Išgrobė, išvežė įmonių įrengimus ar sunaikino įmones, su tokiu vargu darbo žmonių kurtas. Išvežė ar sukimšo į kalėjimus keliasdešimt tūkstančių mūsų tautos sūnų. O likusius vertė aklais savo rusiškojo imperializmo ir bolševikiško šovinizmo įrankiais.

Paskutinėmis dienomis atstatytos nepriklausomybės faktą teko dar apmokėti labai gausiomis mūsų nekaltų civilinių gyventojų ir mūsų partizanų kraujo ir gyvybės aukomis.

Šiandien sykiu su visa tauta mes lenkiam galvas prieš šiuos didvyrius, kankinamus, nukankintus ar herojiškai kritusius kovoje. Tėvynės vardu lenkiamės prieš jų tą didžiąją auką — auką dėl tėvynės.

Su meile minim herojiškas pastangas ir tų lietuvių, kurie, susispietę į aktyvistų Frontą, ruošė nepriklausomos Lietuvos atstatymą.

Su ypatingu dėkingumu vertiname vokiečių nesulaikomos kariuomenės žygį į Rytus. Jis padėjo mūsų tautai išsivaduoti iš sadistiškos fizinės ir moralinės vergijos. Jis įgalino mus paskelbti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Jis sustiprino mumyse pasitikėjimą, kad ir mažos tautos nežūsta, nors laikinai ir būtų paglemžtos. Jis leido mums įsijungti vėl į Vakarų kultūros pasaulį.

Šitas vokiečių tautos vado Adolfo Hitlerio sumanytas, nacionalsocializmo įkvėptas, narsiosios armijos vykdomas žygis yra milžiniškos reikšmės naikinant barbariškąjį, antikultūrinį, antižmonišką antplūdį, kuris yra paskandinęs skurde apie 200 milijonų žmonių. Mums, kurie visą laiką buvome ribose tarp tų dviejų pasaulių, kurie metus su viršum buvom bolševizmo niokojami, ši pasaulinio masto Hitlerio misija ir jos reikšmė gali būti labai gerai suprantama, teigiamai vertinama ir nuoširdžiai remiama. Tai gali būti vienas iš pagrindų, kuris jau net vienas šiuo metu duoda bendrą bazę artimiems tarpusavio bendradarbiavimo santykiams tarp Didžiosios Vokietijos ir nepriklausosomos Lietuvos. To bendradarbiavimo konkrečioms formoms išryškėjus, bus sudaryta nuolatinė Lietuvos vyriausybė ir prasidės naujai kuriamas atgimusios valstybės darbas. Tai nebus toks darbas, kaip mūsų visų blogo atminimo režime prieš 1940 m. birželio 15 d., negarbingai pasibaigęs valstybės sulikvidavimu. Nebus ir toks, kaip tarybinėje Lietuvoje prieš 1941 m. birželio 23 d. raudonojo režimo metu.

Naujos epochos, naujas gyvenimas, nauja kūryba. Valstybės pastangos bus sutelktos pakelti gerovę ne vienos grupės ar partijos, ne vieno žmogaus, bet tų visų Lietuvos žmonių, kuriems nuoširdžiai rūpi Lietuvių tauta. Šie sunkūs metai ir paskutinės dienos parodė, kas yra tautai ištikimi, kuo tauta gali atsiremti vargo dienomis. Tai lietuviai ūkininkai, darbininkai, inteligentinis jaunimas. Kelti jų materialinę ir dvasinę gerovę, kelti gerovę visos šitos tautos daugumos, įtraukti juos į valstybės valdymą pagerbiant kiekvieno savarankišką iniciatyvą, — tai reiškia tiesti tautos gyvenimui tikruosius pagrindus.

Ir net tarpusavio klasių kova mums reikalinga. Nereik mums kovos tarp darbininko ir ūkininko, nes abudu yra tokie pat darbininkai. Mes per maža esame tauta, kad galėtume vieni kitus tarpusavio kovoj naikinti. Tegul tokią prabangą ir išsigimimą leidžia sau šimtamilijoninės valsytbės, o mums brangus kiekvienas doras lietuvis be luomo ir pažiūrų skirtumo. Ir dėl to mūsų vienas kelias — visų darbas, visų sutartinis darbas.

Darbas ne tam, kad darbininką eksploatuotų privatinis kapitalistas ar valstybė. Pastaroji, kaip patyrėmė iš žiaurios praeities, darbininkui gal būti tokis pat išnaudotojas, kaip ir privatinis kapitalistas, — ji ne tik šykštuoliškai išnaudoja žmogų, bet tuo pačiu metu griauna visą gyvenimą.

Darbas tam, kad pagerėtų gyvenimas visų tų, kurie dirba ūkyje ar fabrike ar kontoroje, ar mokslo meno srityje. Darbas tam, kad pats dirbantysis žmogus ir valstybės piliečių visuma pajustų, kad gyvenimas gerėja, o jei negerėja, tai kad matytų, jog visi naštą kelia vienodai bendroje nepriklausomoje valstybėje ir planingai veržiasi į geresnes dienas.

Ir tikrai — būkime pasiruošę dar visko pakelti. Apiplėšti likome—ir ūkininkas, ir darbininkas ir tarnautojas. Karo našta visą pasaulį vis sunkiau slėgia. Tačiau tapome laisvi. Ta viena mintis padės pakelti — turi padėti — visus nepriteklius. Ji turi paskatinti kiekvieną lietuvį, mylintį savo kraštą, imtis kasdienių pareigų su tokiu pasiryžimu, su tokiu nesireklamuojamu atsidėjimu, su kokiu narsioji Vokietijos armija vykdo nacionalsocializmo misiją Rytuose, su kokiu šiomis dienomis mūsų didvyriai ėjo mirti dėl tėvynės. Gyventi dėl tėvynės yra taip pat herojizmas, kaip ir mirti dėl jos.

Laikinoji Vyriausybė nieko nežada. Ji jaučia, kad ir be tų pažadų tauta jos siekimus supranta ir pritaria. Tie gi siekimai yra ne Laikinosios Vyriausybės sudaryti, o tik jos paimami iš visų trijų milijonų širdžių ir jos formuojami — norime būti nepriklausomi, pasiryžę aukotis ir viską atiduoti Lietuvai.

Eina parašai.

Visi turi tuojau pradėti darbą

1 markė lygi 10 rublių

Visi valdininkai, tarnautojai ir darbininkai turi tuojau pradėti darbą savo ikišiolinėse darbo vietose. Niekas neturi teisės savo darbo vietos palikti. Priešingu atveju bus baudžiamas.

Prekybos įstaigos ir krautuvės, ypatingai maisto krautuvės, turi būti atidarytos.

Ligi šiol nusatytos kainos ir toliau palieka galioje.

Vokietijos Reicho pinigai galioja santykiu: 1 markė lygi 10 rublių.

KARINIS VIRŠININKAS

Vokietijos kariuomenės vadovybės pranešimas

Berlynas. V/24. ELTA. Aukščiausioji Vokietijos ginkluotųjų pajėgų vadovybė praneša:

„Rytuose vokiečių kariuomenės operacijos su dideliu pasisekimu planingai vykdomos toliau.

Jūrose aplink Angliją naikintuvai sunaikino vieną britų sargybos laivą ir sunkiai sužalojo du priešo prekybos laivus.

Britų lėktuvams dienos metu bandžius skristi virš vokiečių užimtų sričių, 22 priešo lėktuvai buvo numušti. Tose kautynėse vokiečiai neteko 4 lėktuvų.

Viena karo laivyno tolimojo šaudymo baterija apšaudė priešo laivus, plaukusius La Mancho kanalu.

Praėjusią naktį karo aviacija Temzės žiotyse ir pietryčių Anglijoje bombardavo uostų įrengimus. Kilo dideli gaisrai.

Britų naikintuvai šiaurės vakarų Vokietijoje praėjusią naktį numetė nežymų skaičių sprogstamųjų ir padegamųjų bombų, kurios užmušė arba sužeidė keletą civilinių asmenų. Buvo pataikyta į kai kuriuos gyvenamuosius namus.

Naktiniai naikintuvai numušė vieną, o karo laivyno artilerija — du naikintuvus.

Vienas lėktuvų naikintuvų junginys nakties metu numušė 200 lėktuvų.

Pulkininko leitenanto Moellerso vadovaujama naikintuvų eskadrilė birželio 22 d. pasiekė savo 750-jį kovos laimėjimą.

RUSŲ LĖKTUVAI PUOLĖ HELSINKĮ

HELSINKIS. VI.25. ELTA. Pirmasis didesnis pavojus Helsinkyje ir apylinkėse buvo paskelbtas šiandien 7,15 val. ryto. Tuojau po pavojaus paskelbimo pralėkė 15 rusų lėktuvų, skridusių iš vakarų. Į juos pradėjo smarkiai šaudyti suomių zenitinės patrankos ir puolė naikintuvai. Kaip pranešama, buvo numušti du rusų lėktuvai. Jie nukrito degdami. Rusų puolimas čia jokios žymios žalos nepadarė.

Helsinkis VI/25 ELTA Suomių spauda pirmuosiuose puslapiuose stambiomis raidėmis rašo apie Vokietijos kariuomenės pasisekimus kovoje su sovietų armija. Toliau ypatingai iškeliami gausūs faktai, kad sovietų kariuomenė sulaužė Suomijos sieną. Dėl Suomijos pozicijos dabartinės padėties akivaizdoje „Uusi Suomi" rašo: „Mes Suomijoje pažįstame naikinamą ir pavojingą bolševizmo ir kominterno veikimą iš savo pačių patirties. Mes esame pirmoji tauta Europoje, kuri atrėmė jų užpuolimą. Nežiūrint į tai, mes vis dėlto visą laiką jautėme bolševizmo grėsmę mūsų tautinei ir krikščioniškai kultūrai ir mūsų tradicinei visuomenės santvarkai".

Paskutinė diena Kauno kalėjime

Birželio 23 dienos rytą atsidarė Kauno kalėjimo vartai keliolikai šimtų kalinių, kurie ten buvo uždaryti daugiausia už tai, kad jie savo laiku sąžiningai vykdė nepriklausomosios Lietuvos piliečio pareigas ir buvo nuoširdūs lietuviai. Tiesa, jų tarpe buvo dalis per sieną į „laisvės" šalį iš Vokietijos bėgusių lenkų bei prancūzų — karo belaisvių ir truputis kriminalinių nusikaltėlių.

Jiems paskutinioji para kalėjime buvo lyg koks sapnas, kurį pergyventi, tiesa, šiek tiek buvo tikėtasi, bet kuris iš tikrųjų pralenkė net pačias drąsiausias uždarytųjų svajones.

Kai sekmadienio ankstyvą rytą pasigirdo šalia lėktuvų dūzgimo pirmieji šūvių ir bombų sprogimo garsai, daugumas nepalaikė to rimtu dalyku, o linko manyti, kad tai tik labai realistiškai surežisuotas oro puolimų pratimas. Bet kai tas pats dalykas ėmė kartotis ir vis didesniu mastu, abejojančių akcijos ėmė kristi vis žemyn ir žemyn. Tačiau vienoje kameroje diskusijos tuo klausimu — ar tai jau karas, apie kurio artėjimą į kalėjimą ateidavo labai daug žinių, ar tiktai didelio masto pratimai, — truko iki pat pavakario. Tik ypatingas prižiūrėtojų bailumas ruošos metu ir ruošos tvarkos tam tikras pakeitimas jau beveik visus įtikino, kad čia ne juokai. O galutinis įsitikinimas sutvirtėjo, kai aštuntą valandą nebuvo patikrinimo ir devintą niekas nepaskelbė įsakymo gulti. Kilo įtarimas, kad nauja prižiūrėtojų pamaina neatvyko, o buvusioji pamaina pasišalino. Absoliuti tyla koridoriuje tą įtarimą patvirtino. Tas pats buvo pastebėto visuose skyriuose.

Apie 10 valanda prasidėjo kamerų pasikalbėjimai tarp savęs per langus. Jie darėsi vis drąsesni ir garsesni. Niekas dėl tokio negirdėto kalėjimo drausmės laužymo nereagavo. Trečias, ketvirtas, šeštas ir aštuntas skyriai paskelbė per visą kiemą, kad sargų nebėra. Iš ketvirto skyriaus trečio aukšto paskelbė, kad ir bokštelyje sargybos nebėra, o aerodrome gaisras. Prasidėjo pažįstamų susišūkavimai ir pasitarimai, ką daryti. Nutarta laukti ryto.

Miegas nerūpėjo. Vyko pasikalbėjimai, kaip dar gali būti, ir daugumas reiškė nuomonę, kad būtų per keista, jei visa ta istorija taip staigiai ir paprastai pasibaigtų: sargai pabėgo, lieka atsidaryti duris ir patiems išeiti... Gal būt, dar atsiras, kas mus iš čia paims ir išdangins nežinia kur...

Taip bespėliojant ir besiklausinėjant kiekvieno trekštelėjimo (iš moterų skyriaus pasigirdo daina „Eisim seselės namo, namo!"), atėjo noras ir pasnausti iki aušros, ypač, kad tai buvo daugumui po 11 mėnesių pirma proga užmerkti akis be elektros šviesos, nes nebuvo kas ją įjungtų. Tik staiga iš aštunto skyriaus koridorių triukšmingai bėgte įbėgo daug batuotų kojų, ir pasigirdo rusiški raginimai skubėti, o duris laužte išlaužti. Nubėgo į pat koridoriaus galą, lyg ir perėjo į ketvirtą skyrių. Pasigirdo durų laužimas, o netrukus tie patys balsai, atgal grįždami, jau rusiškai šaukė: „Rankas aukštyn, greičiau, sparčiau, pirmyn duok buože jei neina, šauk!". Koridoriuje pasigirdo stiprus smūgis ir lyg kūno kritimas... Skubūs žingsniai. Pro durų plyšelį pavyko pastebėti, kad čekistai, durtuvus beveik į nugaras įrėmę, varo, tiesiog veja, keletą basų ir vienais skalbiniais apsivilkusių, tiesiog iš guolio ištrauktų žmonų. Vienas nešamas nešte... Tokių būrelių buvo keletas iš eilės. Vienus vijo į viršų pakeltomis rankomis, kitus — surištomis rankomis... Vienus išviję, čekistai bėgte, uždusę, grįžo kitų. Tai buvo momentas mirti visoms blusoms, kurių kalėjime kaip tik nestinga...

Kameroje įsivyravo tyla. Ar pas mus ateis, ar gal liksim nepastebėti? Dėl viso ko apsirengiame, kad bent nuogų neišvarytų. Bet tarp čekistų šūkavimų išgirstame žodį „visi". Triukšmas, staiga prasidėjęs, staiga vėl nutilsta. Mirties tyla — kamerose ir koridoriuose. Klausome, kas darosi kieme. Šūvių negirdėti. Reiškia, vietoje anų nešaudo. Bet kas jiems bus toliau? Į tą klausimą ir šiandien dar nėra atsakymo. Greičiausiai, juos kažkur nusivežė, panašiai, kaip prieš savaitę buvo vežama iš „laisvės"... Aušros laukimas pasidarė nebejaukus. Tik absoliuti tyla pamažu apramino nervų įtempimą ir auštant vėl prasidėjo pasikalbėjimai per langus. Iš ketvirto skyriaus pranešė, kad išvarė visą skyrių, liko tik viena kamera ir karceriai. Vadinasi, ištuštinta 20 kamerų, kuriose būdavo po 5—7 žmones, taigi iš viso per 100 žmonių (per aštuntą skyrių rodės, tiek daug nepravarė, buvo spėjama, kad gal tik apie 20). Kas jie — žinių beveik nėra, nes ketvirtas skyrius su kitais ryšio beveik negalėjo palaikyti.

Pradžioje buvo tartasi palaukti, nes buvo matyti, kad nors vartai ir praviri, bet gatvėmis slenka „nenugalimoji" (ar nepavejamoji?) armija... tačiau ketvirto skyriaus likusioji kamera išlaužė duris, aplankė visas kameras. Čia pat ir pradėjo lūžti durys. Išsilaisvino po vieną kitą kamerą visuose skyriuose, net ir moterų. Raštinėje buvo surasti raktai ir netrukus, gal apie septintą valandą, visos durys buvo atviros, o kalėjimo gyventojai susimaišė tarp savęs tikriausia to žodžio prasme. Susitiko daugelis pažįstamų — nebegalėjusių vieni kitų bepažinti, o taip pat ir tokių pažįstamų, kurie sudarė pažintį tik kalėjime, kalbėdamiesi kalėjiminio telegrafo pagalba ištisus mėnesius kasdien, bet niekados viens kito nemačiusių. Čia pat vartai ir pirmasis tikros laisvės dvelktelėjimas...

Daugelio žinomų asmenų jau nebebuvo šiame kalėjime: gerokas skaičius žymių ir nežymių asmenų jau anksčiau buvo išvežti į rytus aštuoneriems ar dešimčiai metų į darbo lagerius, o daugelis buvo jau paruošti išvežti ir, rodos, perkelti į fortus. Pažymėtina, kad labai didelį nuošimtį kalinių tarpe sudarė darbininkai, kiti, nekalbant apie sienos perbėgėlius, tarnautojai ir visuomenės veikėjai. Visai neteko matyti kalėjime tikrų kapitalistų...

V. Gir.

DĖL VAIKŲ PIONIERIŲ STOVYKLOSE

Visi pionierių stovyklų pareigūnai griežtai įpareigojami rūpintis jų žinioje paliktais vaikais ligi jie grįš į namus. Vietos administracijos organai privalo teikti jiems pagalbą, pirmoj eilėj maistą.

SVEIKATOS SKYRIUS

Vokiečių spauda svarsto Londono ir Maskvos bendradarbiavimo klausimą

BERLYNAS. VI.25. ELTA. Šios dienos spauda savo vedamuosiuose straipsniuose svarsto Maskvos Londono savitarpio bendradarbiavimo klausimą ryšium su išdavikišku sovietų laikymusi. „Voelkische Beobarchter“ ta proga nurodo į Edeno pareiškimą, kad Anglija iki galutinio vokiečių tautos sunaikinimo tampriausiai bendradarbiausianti su Sovietų Sąjunga. Žinomas laikraštis toliau primena, kad anglų ambasadorius Crippsas praeitais metais įteikė Stalinui Churchillio laišką, kuriame Sovietų Sąjunga atvirai buvo kviečiama bendradarbiauti su Anglija. Toliau „Voelkische Beobachter“ stato Anglijos pažadėtos pagalbos klausimą ir prieina išvados, kad efektyvi Anglijos pagalba Sovietų Sąjungai, kaip paprastai, pasiliks fantazija, taigi, Churchillio paslaptis.

„Berliner Lokal Anzeiger“ iškelia aikštėn Vokietijoje akredituotų Sovietų Sąjungos diplomatų išdavikiškąjį laikymąsi. Laikraštis rašo: „Nepaisydama savo pakto su Vokietija, Sovietų Sąjunga nesidrovėjo tęsti Vokietijoje bolševikiškos agitacijos ir špionažo. Sovietų Sąjungos atstovybė Berlyne virto špionažo centru, iš kur su beveik neįtikėtinais smurto metodais Vokietijos gyventojai, ypatingai iš rytinių sričių, buvo verčiami išduoti savo tėvynę. „Lokal Anzeiger“ šia proga cituoja įvairius vokiečių policijos pranešimus, kuriuose pateikiama įrodymų, kad Sovietų Sąjunga darė visą ka, nesigailėdama net didžiausių išlaidų, plačiai išsišakojusiam špionažui ir sabotažui Vokietijoje ir kitose Europos šalyse organizuoti.

Beveik visa spauda reiškia įsitikinimą, kad Fiurerio nutarimas padarys galą visokioms bolševikiškoms užmačioms.

Vokiečių laimėjimas prieš rusus reiškia kartu komunizmo Prancūzijoje galą

PARYŽIUS. VI.25. ELTA. Kaip pranešama iš Lyono, Doriot per prancūzų liaudies partijos „Partie Populaire de France“ kongresą pareiškė, jog vokiečių laimėjimas prieš rusus reiškia kartu komunizmo Prancūzijoje galą, nes ateityje Prancūzijos komunistai nebegaus daugiau pinigų iš Maskvos. Yra amžinas teisingumas ir tiems, kurie išdavė Prancūziją, nes jeigu Prancūzija 1939 metais nebūtų gavusi užtikrinimo, kad Rusija dalyvaus kare su Vokietija, tai, galimas dalykas, būtų atsiradę Prancūzijos politikų, kurie dar kartą būtų pagalvoję dėl to, ar verta pradėti beprotišką karą. Doriot baigdamas pareiškė, kad jo partija remia vyriausybės galvą Petainą, nes jo politika yra gera, kadangi jis pasisakė už tautinę revoliuciją, pareiškė, kad nori sugrąžinti Anglijos pagrobtas Prancūzijos kolonijas ir todėl, kad jis yra Europos bendradarbiavimo šalininkas.

GEN. WEYGANDO PAREIŠKIMAS

PARYŽIUS, VI. 25. ELTA. Paryžiaus spauda šiandien pirmoje vietoje skelbia generolo Weygando pareiškimą Casablancoje. Tuo pareiškimu, prancūzų armija yra pasirengusi ginti tėvynės garbę ir autoritetą. Laikraščiai pabrėžia generolo žodžius, kad buvęs Prancūzijos sąjungininkas šiandien yra aršiausias Prancūzijos priešas. Šitie žodžiai, kaip rašo „Matin“, yra tikra teisybė.

Kaip parodo vakar dienos ir šios dienos istorija, Prancūzija gali save sveikinti, kad ji šiuo metu turi tokių vyrų, kurie aiškiai supranta pareigą ir turi pakankamai energijos jai vykdyti.

JAPONIJOS VYRIAUSYBĖS IR KARIUOMENĖS VADOVYBĖS KONFERENCIJA

Tokio. VI. 25. E. DNB praneša, kad trečiadienį įvyksta Japonijos vyriausybės ir kariuomenės vadovybės konferencija, kuriai pirmininkauja ministeris pirmininkas Konoye. Konferencija sušaukta išsiaiškinti klausimų, susijusių su nauja padėtimi Europoje. Po konferencijos planavimo vadybos pirmininkas generolas leitenantas Suzuki ir kariuomenės ir laivyno politinių skyrių viršininkai generolas majoras Muto ir kontradmirolas Ako turėjo ilgesnį pasitarimą. Jie tarėsi apie karo padėtį Europoje ir jo pasekmes Japonijai. Trečiadieniui numatytos valstybės tarybos plenumo posėdis vyriausybės pageidavimu atidėtas liepos 2 dienai.

NEW YORKAS. VI. 25. ELTA. Viena Amerikos agentūra praneša iš Londono, kad britų vyriausybė nutarė atidėti neribotam laikui imperijos karo konferenciją, kuri turėjo susirinkti liepos mėnesio pabaigoje. Konferencijos sušaukimas atidėtas esą dėl to, kad dominijų ministeriai pirmininkai negali šiuo laiku atvykti į Londoną.

Kauno Karo Komendanto ĮSAKYMAI

Nr. 2

Vokiečių kariuomenė su visais ginkluotais vyrais, neturinčiais mūsų atitinkamų įstaigų sutartos formos raštiškų pažymėjimų su štampu „Wehrdienst“, elgiasi kaip su priešais, ir jų gyvybei gresia pavojus.

Kauno Karo Komendantūra nuo 15 val. šios dienos pradėjo išdavinėti atitinkamus pažymėjimus.

Kovos dalinių vadai privalo pasirūpinti visiems jų žinioje esantiems vyrams tokiais pažymėjimais. Pažymėjimai išduodami pagal sąrašus, pasirašytus dalinio vado. Sąrašai turi būti tuojau pristatyti į Kauno Karo Komendantūrą.

Vietovėse, kur dar nėra komendantūrų, pažymėjimų išdavimu rūpinasi atitinkami kiti vietos organai. Pažymėjimas pageidaujamas spausdintas su šiais žodžiais ir raidėmis:

„Sicherheitsdienst
L. N. P.“

ir kampe su cheminiais dažais štampu „Wehrdienst“.

Pažymėjimai visur išduodami vardiniai pagal sąrašą, patvirtintą kovos dalinių vado parašu. Pažymėjimus išduodančios įstaigos atsakingos už tai, kad pažymėjimai nepakliūtų į netinkamas, blogais tikslais rankas. Pažymėjimų ir štampų padirbinėjimas yra valstybės išdavimas, ir už jį bus taikomos griežčiausios bausmės.

KAUNO KARO KOMENDANTAS

Kaunas, 1941 m. birželio mėn. 24 d.

Nr. 4

1) **Visoms Kauno miesto kepykloms** tuojau pradėti kepti duoną ir iki birželio 24 dienos 18 val. įregistruoti Komendantūroje, Tiekimo skyriuje, turimas kepyklose atsargas.

2) **Maistprekybai ir Lietkoopsąjungai,** Kaune, iki birželio mėn. 24 d. 18 val. pateikti Komendantūrai, Tiekimų Skyriui, žinių:

a) bazių adresus,

b) atsargas miltų, kruopų, makaronų, druskos, cukraus, o kitų maisto produktų atsargų žinias pateikti iki birželio mėn. 25 d. 12 val.

3) **Visiems Kauno malūnams** — iki 18 val. pristatyti Komendantūrai, Tiekimų skyriui, žinias apie grūdų ir miltų atsargas.

Komendantūros Tiekimų skyriaus telef. Nr. 21827.

Kauno Karo Komendantas
(pas.) J. BOBELIS

1941 m. birželio mėn. 24 d.

Nr. 5

1. Visiems Medicinos gydytojams, besiverčiantiems laisva medicinos praktika, įsakau iškabinti prie savo kabinetų raudonojo kryžiaus ženklą ir teikti medicinos pagalbą visiems sužeistiesiems.

2. Kauno Miesto gyventojai, kurie naudojasi šulinių vandeniu, privalo vartoti tik virintą vandenį.

3. Kauno vandentiekio vanduo yra visai švarus: tatai patvirtino visi padarytieji analizai. Todėl vandentiekio vanduo galima vartoti gėrimui ir valgiui.

Kauno Karo Komendantas
J. BOBELIS

Kaunas, 1941 m.
birželio mėn. 24 d.

Nr. 6

Pastebėta, kad kai kurie gaivalai bando daryti įsilaužimus, apiplėšimus ir kitus kriminalinius nusikaltimus.

Įspėju, kad šios rūšies nusikaltėliai — vagys, plėšikai ir kiti jiems panašūs, bus baudžiami mirties bausme nusikaltimo vietoje.

Kauno Karo Komendantas
J. BOBELIS

Kaunas, 1941 m.
birželio mėn. 24 d.

Svarbios informacinės žinios

IEŠKANTIEMS ARTIMŲJŲ

Gyventojai, pastebėję gatvėse ar kitur lavonus, prašomi pranešti telefonu 23024.

Žuvusiųjų lavonų atpažinimo reikalu galima kreiptis į Universiteto Klinikų Patologijos Institutą (Eivenių gt.), Karo Ligoninę (Karo Ligoninės gt.), Medicinos Fakulteto Rūmus (Mickevičiaus gt.) ir Raud. Kryžiaus Ligoninę.

Gyd. V. LABOKAS,
Sveikatos apsaugos skyrius.
1941. VI. 25.

BUS POLITKALINIŲ SUSIRINKIMAS

Teko patirti, kad artimiausiu laiku numatoma sušaukti visų buvusių politinių kalinių susirinkimą. Apie vietą ir laiką bus pranešta per radiją ir spaudą.

INFORMACIJA

Visi politiniai kaliniai tą pačią dieną, kai tik išėjo iš kalėjimo, buvo Raudonojo Kryžiaus globojami. R. Kryžius (drauge su „Valgio“ b-ve) teikia jiems maistą, išdavinėja laik. pažymėjimus, įsteigė laikiną bendrabutį.

Pirmąją dieną buvo sušelpta apie 500 žmonių (be kalinių, paleistų iš IX forto). Dabar šis skaičius didėja. Tenka pastebėti, kad lietuviškoji visuomenė karštai imasi iniciatyvos jiems kuo galėdama padėti. Daugumos politinių kalinių sveikatos būklė bloga. Raud. Kryžius jiems teikia pirmąją pagalbą, aprūpina medikamentais ir kt.

Kreiptis į laik. Politiniams Kaliniams globoti Komitetą, Kaune, Kęstučio g. 6, II aukšt. Raudonojo Kryžiaus Valdyyba, o ne Kauno komendantūrą, kaip vakar buvo pranešta per radiją.

Lietuvos Raudonasis Kryžius

PREKYBOS MINISTERIJA

Susitarus su Kauno Miesto Komendantu, Prekybos Ministerija ligi atskiro parėdymo sustabdo visų svaigiųjų gėralų pardavimą.

J. SKORUBSKAS,
Už Prekybos Ministerį
Kaunas, 1941. VI. 25.

VALSTYBINĖS LEIDYKLOS PRANEŠIMAS

1. Valstybinė Leidykla pereina tiesioginėn Švietimo Ministerio žinion.

2. Visi Valstybinės Leidyklos užsakytieji autoriams, vertėjams ir redaktoriams literatūriniai darbai sustabdomi iki atskiro parėdymo.

3. Visi atiduotieji ir pradėtieji darbai spaustuvėse ir knygrišyklose privalo būti tuojaus sustabdyti iki atskiro parėdymo.

4. Visi rankraščiai, korektūros ir rinkiniai spaustuvėse bei redakcijose turi būti saugomi vietoje.

5. Visi Valstybinės Leidyklos knygynai ir prekybos bazės ligi atskiro Prekybos Ministerio parėdymo turi būti laikomi uždaryti.

6. Visi Valstybinės Leidyklos įstaigų ir įmonių vedėjai ir tarnautojai, kurie nėra viešojoje tarnyboje, turi būti savo tarnybos vietose ir įpareigojami saugoti bei tvarkyti visą jiems pavestąjį valstybės turtą.

Valstybinės Leidyklos
Direktorius
Kaunas, 1941 m. birželio 25 d.

Raudonojo Kryžiaus Vyr. Valdybos pranešimai

Jau 1939 — 1940 m. Lietuvos Raud. Kryžiaus Valdyba, nujausdama ypatingus įvykius, stengėsi apsirūpinti įvairiais reikalingais dalykais — sanitarinėmis mašinomis, medikamentais, personalo ruošimu ir kt.

Bolševikams paėmus Lietuvą, jį visokiais būdais laviravo, kad galėtų išsaugoti kiek galima daugiau turto ir kad, apskritai, nebūtų paraližuotas RK veikimas. Prasidėjus Vokietijos ir Tarybų Sąjungos karui, kai per dieną griūvo civilinė apsauga, Raudonasis Kryžius paėmė savo žinion Karo ligoninę su 150 ligonių, Miesto ligoninę su apie 500 ligonių. Atsitraukdami bolševikai visiškai apleido savuosius ligonius, palikdami juos be maisto ir niekam jų neperduodami. Raudonasis Kryžius dalį šių ligonių perdavė globoti kitoms ligoninėms, o dalį pasiliko minėtose ligoninėse ir visaip jais rūpinosi ir tebesirūpina.

Išsilaisvinus politiniams kaliniams, Raud. Kryžius skubiai teikė reikalingą pagalbą sunkiai sužeistiems ir sergantiems ligoniams.

Prasidėjus partizanų veiklai, R. K. sanitariniai būriai, ligoninės ir Greitoji Pagalba teikė jiems sanitarinę pagalbą.

Šiuo metu Raud. Kryž. atgaivino Nukentėjusiems Dėl Karo Šelpti Komitetą, kuris padeda ne tik Politiniams Kaliniams Globoti Komitetui, bet artimiausiu laiku pradės rūpintis visais tais, kurie vienokiu ar kitokiu būdu bus nukentėję dėl karo.

Kaunas, 1941 m. birželio mėn. 25 d.

VISIEMS VIEŠBUČIŲ DIREKTORIAMS, SAVININKAMS IR PRIŽIŪRĖTOJAMS

Kauno Miesto Komendantas įpareigoja visų viešbučių direktorius, administratorius ir prižiūrėtojus tučtuojau sutvarkyti ir išvalyti viešbučių patalpas, pabėgėlių paliktus daiktus sunešti vienon patalpon ir užrakinti. Rastus ginklus ir šaudomą medžiagą perduoti policijai.

Be komendanto leidimo niekam neleisti įsikurti viešbučių patalpose. Už tvarką ir šio parėdymo vykdymą atsako viešbučių savininkai, prižiūrėtojai ir direktoriai. Už paliktų daiktų slėpimą ar pasisavinimą bus baudžiami.

Kauno miest. Komendantas
BOBELIS
Kaunas, 1941-VI-24 d.

SKELBIMAMS REIKIA KOMENDANTŪROS LEIDIMŲ.

Įstaigos ir įmonės, norėdamos paskelbti per spaudą, radiją apie tarnautojų ir darbininkų grįžimą į įstaigas ir įmones ir visais kitais įstaigų ir įmonių darbą liečiančiais klausimais, privalo gauti skelbimui paskelbti leidimą iš Kauno Karo Komendantūros Spaudos Skyriaus.

Kauno Karo Komendantas.
Kaunas, 1941 m. birželio mėn. 24 d.

VISI KAUNO MIESTO NAMŲ SAVININKAI IR VALDYTOJAI BEI PRIŽIŪRĖTOJAI.

turi tuojau registruoti Karo Komendantūroje Gedimino g-vė 34, Butų dalyje I aukšte 6 kambaryje visus tuščius butus bei kambarius.

Reikia nurodyti gatvės pavadinimą, namo ir buto numerį, apytikrę kvadratūrą bei kambarių skaičių, kokie baldai bei patogumai bute yra.

Karo cenzūros leista.

„Žaibo“ spaustuvė Kaune, Duonelaičio 24; tel. 26616